

POLITIEKE WETEN SCHAPPEN

ACADEMIEJAAR 2025-2026

- 5 Politieke wetenschappen
- 9 Opbouw
- 14 Vakkenpakket
- 17 Inhoud vakken eerste jaar
- 22 Weekschema eerste jaar
- 25 Student aan de UGent
- 28 Internationalisering
- 30 Aan het werk
- 33 Informeer je (goed)!
- 35 Stadsplan

De informatie in deze brochure is bijgewerkt tot 1 september 2024.

Grafisch ontwerp fabrique.nl

Opmaak karakters.be

Druk en afwerking Artoos

Fotografie © Christophe Vander Eecken

© Bas Bogaerts

POLITIEKE WETENSCHAPPEN

Politieke wetenschappers bestuderen op welke manier de politiek ons dagelijkse leven en de sociale ordening beïnvloedt en wat de impact hiervan is op de organisatie van onze samenleving.

Net zoals de andere opleidingen van de faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen streeft de opleiding Politieke Wetenschappen naar begrip over de samenleving van de 21ste eeuw. Ze onderzoeken maatschappelijke fenomenen in een globale context vanuit verschillende perspectieven en gaan op zoek naar patronen en wetmatigheden.

We associëren politiek doorgaans met verkiezingen en allerlei partijpolitieke strubbelingen of ruzies in de regering. Politiek houdt evenwel veel meer in. Ze grijpt in ons dagelijkse leven in en hangt samen met de sociale ordening, met de manier waarop de samenleving is georganiseerd. Ze is als het ware de verkeerstoren van die samenleving.

Het sleutelwoord daarbij is macht. Het streven naar macht, het behouden, het legitimeren en het verdelen ervan is de motor van het politieke gebeuren, op alle niveaus. Wie de beslissingen neemt en hoe die tot stand komen, is bijgevolg één van de belangrijkste studieobjecten van de politieke wetenschappen. Daarbij gaan we ook in op de vraag waarom die beslissing op die wijze genomen werd.

- Wie heeft welke belangen?
- Hoe belangrijk zijn ideologie of politieke principes in dat verhaal?
- Hoe wordt de politieke agenda bepaald?
- Wie zijn de voornaamste spelers?
- Welke partijen of instellingen spelen een rol in ons politiek systeem?
- Welke zijn de hoofdkenmerken van dat politiek systeem?
- Welke conflicten worden op welke wijze opgelost?
- Hoe komen politieke crisissen tot stand en (hoe) worden ze opgelost?

De politicologie probeert op een wetenschappelijk verantwoorde manier deze en andere vragen te beantwoorden en bv. de mechanismen te ontdekken die de besluitvorming bepalen.

Op nationaal vlak bestudeert de politicoloog onder meer de invloed van partijen, drukingsgroepen en de media of het functioneren van de regering in het licht van de strategieën van de politieke partijen. Hoe belangrijk is het lokale bestuursniveau bij de zogenaamde 'verzuring' van de samenleving?

Sinds 1989 (de val van de Berlijnse muur) is de wereld fors veranderd. Op internationaal en Europees vlak probeert de politicoloog onder meer een verklaring te vinden voor het feit dat Europa meer en meer macht krijgt. Tegelijk wordt de Europese Unie ook geconfronteerd met de ene na de andere crisis: de eurocrisis, het terrorisme, de vluchtelingenproblematiek, de brexit, de coronacrisis, de oorlogen in Oekraïne en Gaza. Ook de betekenis van de Verenigde Naties, van niet-statelijke actoren of van economische verschuivingen wordt bestudeerd. De internationale gemeenschap moet leren omgaan met religieus fundamentalisme en nationalisme en zoekt onder andere nieuwe manieren om tot mondiale milieufspraken te komen.

Het grensoverschrijdende karakter van een stijgend aantal aspecten van het maatschappelijke leven impliceert dat de binnen- en buitenlandse politiek steeds inniger met elkaar verbonden raken, waardoor de hedendaagse wereldorde zeer complex geworden is. Beleid en besluitvorming gebeuren meer en meer tussen overheidslagen en een hele reeks maatschappelijke actoren.

De studieonderwerpen van de politicoloog worden telkens vanuit verschillende invalshoeken benaderd: historisch, juridisch, psychologisch, demografisch, sociologisch, economisch ... De Gentse opleiding in de politieke wetenschappen hecht in het bijzonder belang aan de maatschappelijke relevantie van de politicologie: we tonen waarom het actueel en relevant is.

IETS VOOR MIJ

Als politieke wetenschapper is het belangrijk dat:

- je geïnteresseerd bent in de samenleving;
- je nieuwsgierig bent;
- je gebeten bent door politiek, je wil weten wie aan de knoppen zit en wat ze er doen;
- je de politieke actualiteit volgt en intellectueel nieuwsgierig bent naar hoe politiekwetenschappelijke kennis tot stand komt en hoe je daar zelf toe kan bijdragen.

Politieke wetenschappen is geen opleiding waarin je heel concrete vaardigheden aanleert voor één specifiek beroep. Het is ook geen leerschool tot politicus. Het is wel een academische opleiding die je de kaders aanreikt om de politiek wetenschappelijk te analyseren, er kritisch over te denken en daar een gefundeerd oordeel over te vormen. Je ontwikkelt je als kritische burger. Doorheen de opleiding raak je vertrouwd met methoden die je stapsgewijs zelfstandig zal toepassen in eigen politiekwetenschappelijk onderzoek. Hiervoor is kennis van statistiek essentieel en daarom komt het al in het eerste jaar bachelor aan bod. Een basiskennis wiskunde zoals die in het secundair onderwijs voorzien is, volstaat.

VLOT VAN START

Wil je nagaan of je de vereiste basiskennis wiskunde hebt? Er werd een site ontwikkeld waarop je dat kan. Als je voelt dat je nog wat achterstand hebt, kunnen de inhoud, de oefeningen en de zelftesten jou helpen om de nodige kennis bij te werken. Meer info vind je op [ugent.be/ps/voorkenniswiskunde](https://www.ugent.be/ps/voorkenniswiskunde).

Meer info?

Ga naar studiekeuzer.ugent.be, selecteer de opleiding en ga naar het tabblad 'Vlot van start'.

© Anneke D'Hollander

Twijfel je of je het juiste profiel hebt voor een universitaire opleiding? Schakel dan de hulp in van SIMON, het online studiekeuze-instrument van de UGent. SIMON presenteert je een reeks tests en vragenlijsten, en geeft je na afloop persoonlijke feedback. vraagbetaansimon.be

BACHELOR

180 SP

POLITIEKE WETENSCHAPPEN

JAAR 1

Semester 1: gemeenschappelijke vakken (met communicatiewetenschappen en sociologie)

Semester 2: opleidingsspecifieke vakken

JAAR 2

Opleidingsspecifieke vakken

JAAR 3

Minors: sociologie – communicatiewetenschappen – bestuurskunde en publiek management – economie en bedrijfskunde – recht en criminologie – geschiedenis – wijsbegeerte en moraalwetenschap – politiek van het Globale Zuiden – duurzaamheid – gebiedsstudies – onderwijs

Majors: nationale politiek – Europese en wereldpolitiek

MASTER

60 SP

POLITIEKE WETENSCHAPPEN

Afstudeerrichtingen:

- Nationale politiek
- Internationale politiek

EU-STUDIES

CONFLICT AND DEVELOPMENT STUDIES

EDUCATIEVE MASTER

90 SP

MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN

Afstudeerrichting:

- Politieke wetenschappen

OF

OPBOUW

De opleiding politieke wetenschappen wordt georganiseerd door de faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen. Het programma bestaat uit een academische bacheloropleiding van 180 studiepunten gevolgd door een master van 60 studiepunten of een educatieve master van 90 studiepunten.

© Bas Bogerits

BACHELOR

Je kiest vanaf het eerste jaar bachelor voor de opleiding politieke wetenschappen. Het eerste semester is bijna volledig gemeenschappelijk met de andere opleidingen van de faculteit (communicatiewetenschappen en sociologie), maar vanaf het tweede semester krijg je al heel wat opleidingsspecifieke vakken.

De bachelor in de politieke wetenschappen biedt je een brede maatschappelijke vorming met reflectie op en vanuit het politieke gebeuren. Je verwerft kennis en competenties eigen aan de politieke wetenschappen, en je raakt vertrouwd met het politiekwetenschappelijk onderzoek, dat je ook kritisch leert benaderen.

Je kan je eigen accenten leggen in de opbouw van het opleidingsprogramma. Zo kan je in het derde bachelorjaar een minor kiezen in een aanverwante wetenschap en een major nationale politiek of Europese en wereldpolitiek kiezen.

Extra uitdaging

Mag het voor jou ietsje meer zijn na je eerste bachelorjaar? De honoursprogramma's van de UGent bieden je tal van intellectuele uitdagingen bovenop je normale vakkenpakketten.
ugent.be/honoursprogramma

© Anneke D'Hollander

De stage is zonder twijfel het toppunt van mijn bacheloropleiding geweest. Ik leerde er het reilen en zeilen van de politiek kennen.

Martijn, masterstudent

MASTER

Het behalen van een bachelordiploma geeft rechtstreekse toegang tot de master die erop aansluit. De (domein)masters van de faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen bestaan uit 60 studiepunten. Het zijn wetenschappelijke opleidingen waarbij de student zich verdiept in het gekozen vakgebied. De verworven kennis, vaardigheden en attitudes moeten bewezen worden in een masterproef, een zelfstandig wetenschappelijk werkstuk.

MASTER IN DE POLITIEKE WETENSCHAPPEN

In deze master kies je voor één van de twee afstudeerrichtingen, nl. internationale politiek of nationale politiek. De opleiding heeft als doel inzicht bij te brengen in de dynamiek van de huidige politiek-maatschappelijke situatie en de krachten die ze vormgeven. Daarnaast leer je processen, actoren en instituties die hiermee verband houden kritisch te benaderen. Afgestudeerden zijn in staat om op een zelfstandige wijze op academisch niveau te functioneren in een met de politieke wetenschappen verwant beroepsdomein.

MASTER IN DE EU-STUDIES

De master in EU-studies is opgericht voor studenten die een grondige kennis van de Europese Unie (EU), haar beleid en instituties wensen te combineren met een wetenschappelijke training in methodologie en theorie. Besluitvormingsprocessen en -domeinen worden kritisch en van dichtbij onder de loep genomen, maar ook het internationale optreden van de EU komt uitgebreid aan bod. Met deze master heb je een goede voorbereiding op zak voor een carrière in journalistiek, diplomatie, (inter)nationaal beleid en politiek, academia en de ngo-wereld.

MASTER IN CONFLICT AND DEVELOPMENT STUDIES

De masteropleiding Conflict and Development Studies is een Engelstalige master die focust op de interactie tussen conflict en ontwikkeling in het Globale Zuiden.

Hierbij wordt een interdisciplinaire benadering gehanteerd, met een verkenning, analyse en bespreking van inzichten uit diverse academische disciplines zoals de politieke wetenschappen, antropologie, ontwikkelingsstudies en sociologie. Het vakkenpakket laat je toe inzicht te verwerven in het bredere denken rond ontwikkeling en vraagstukken rond conflict, en deze op een kritische manier te analyseren. Je leert ook kritisch nadenken over concrete beleidsinterventies door overheden en (inter)nationale organisaties binnen dit domein.

EDUCATIEVE MASTER

Wil je later graag je academische vakkennis overbrengen aan anderen? Dat kan, via de educatieve masteropleiding in de maatschappijwetenschappen (90 studiepunten), meteen na je academische bacheloropleiding. De educatieve master omvat zowel een component leraar als een component domein. Concreet: je leert lesgeven én je krijgt vakinhoudelijke expertise op masterniveau.

Beslis je pas om leraar te worden nadat je je masterdiploma hebt behaald? In dat geval heb je de nodige domeinkennis al op zak en bestaat je educatieve masteropleiding enkel uit de component leraar. Dat verkorte traject van 60 studiepunten focust op pedagogische vaardigheden en vakdidactiek.

Overigens bereidt de educatieve masteropleiding je niet alleen voor op lesgeven in de hogere graden van het secundair onderwijs, het hoger onderwijs of het volwassenenonderwijs. Het is een breed vormende opleiding die je net zo goed klaarstoomt voor alle functies waarin educatieve vaardigheden van belang zijn.

ugent.be/educatievemaster

EN VERDER STUDEREN

ANDERE MASTER

De meeste studenten kiezen na hun bacheloropleiding voor de aansluitende master of educatieve master. Je kan ook wisselen van traject naar een ander, min of meer aanleunend vakgebied. In dat geval werk je je kennis bij via een voorbereidingsprogramma.

Heb je al een masteropleiding achter de rug en wil je de opgedane kennis nog verbreden of verdiepen? Je kan rechtstreeks instromen in een aantal master- of master-na-masteropleidingen. En via een voorbereidingsprogramma kan je doorstromen naar opleidingen in een aanverwant studiedomein.

DOCTORAAT

Heb je een diepgaande interesse voor een bepaald vakgebied en een brede maatschappelijke belangstelling? Ben je bereid om je intensief in te zetten voor vernieuwend wetenschappelijk onderzoek? Met een doctorstitel heb je een troef in handen als je solliciteert voor leidinggevende en creatieve (onderzoeks)functies. De titel geldt ook als voorwaarde voor wie een academische carrière ambieert, binnen de universiteit of een andere wetenschappelijke instelling.

LEVENSLANG LEREN

Bijleren stopt niet nadat je je diploma hebt behaald. Technologie en maatschappij staan niet stil, jouw competenties dus best ook niet. Wil je graag blijven? Dat kan via de academies voor levenslang leren van de UGent, die vaak samenwerken met bedrijven of beroepsverenigingen.

Nova Academy

Bringing learning to life: onder dat motto willen Universiteit Gent, Universiteit Antwerpen en de Vrije Universiteit Brussel levenslang leren in Vlaanderen versterken. Daarvoor hebben ze samen de Nova Academy opgericht.

Het aanbod vind je op nova-academy.be.

© Anneke D'Hollander

Ik besloot me vorig jaar in te schrijven voor de opleiding tot leraar en heb me dit nog geen moment beklagd. Ik heb enorm veel bijgeleerd over mensen, motivatie en mezelf. De stages gaven me de kans praktijkervaring op te doen, waardoor ik nu sta te popelen om zelf voor de klas te staan.

Lies, masterstudente

Studiepunten

Studiepunten (sp) verwijzen naar de omvang van een vak of opleiding. Elk 'jaar' bestaat uit 60 studiepunten verdeeld over de verschillende vakken. Om het aantal studiepunten te bepalen wordt niet alleen rekening gehouden met het aantal uren les, oefeningen, practica ... maar ook met de tijd die nodig is om alles te verwerken. Wil je meer details over de inhoud van de vakken en de werkvormen? Bekijk dan de studiefiches via het tabblad 'Programma' op studiekiezer.ugent.be.

Semestersysteem

Alle opleidingen zijn georganiseerd volgens het semesterstelsel. Concreet: het academiejaar is opgesplitst in twee semesters. Het is een stimulans om regelmatig te werken vanaf het begin van het academiejaar, want elk semester eindigt met de examens over de vakken van dat semester. Zo krijg je al halfweg het academiejaar feedback over je vorderingen, je manier van werken, enzovoort. Een beperkt aantal zogenaamde jaarvakken wordt gedoceerd over de twee semesters heen.

1STE JAAR BACHELOR

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
GEMEENSCHAPPELIJKE VAKKEN		
Politicologie	6	1
Communicatiewetenschap	6	1
Sociologie	6	1
Methodologie van de sociale wetenschappen	6	2
Statistiek	6	1
Sociale en politieke leerstelsels	5	1
OPLEIDINGSSPECIFIEKE VAKKEN		
Geschiedenis van de internationale politiek	6	2
Belgische binnenlandse politiek	6	2
Actuele politieke problemen	4	J
Economie	4	2
Sociale psychologie	5	2

2DE JAAR BACHELOR

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
Europese politieke integratie	6	1
Structuur & conflict in het Globale Zuiden	6	2
Politieke vraagstukken van duurzaamheid	6	2
Vergelijkende politiek	5	2
International Relations Theory	6	2
Politieke filosofie	5	2
Belgisch publiekrecht	6	1
Inleiding bestuurskunde	6	1
Academische en professionele vaardigheden	6	J
Kwalitatief onderzoeksdesign	3	1
Kwantitatieve analyse	5	1

3DE JAAR BACHELOR

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
ALGEMENE VAKKEN		
Comparatieve politieke economie	6	2
Toegepaste beleidsanalyse	6	2
Politiekwetenschappelijke methoden	6	J
MINOR (kies één minor)		
- Bestuurskunde en publiek management	10	1+2
- Sociologie	10	1+2
- Communicatiewetenschappen	10	1+2
- Economie en bedrijfskunde	10	1+2
- Recht en criminologie	10	1+2
- Geschiedenis	10	1+2
- Wijsbegeerte en moraalwetenschap	10	1+2
- Politiek van het Globale Zuiden	10	1+2
- Duurzaamheid	10	1+2
- Gebiedsstudies (Afrika, Azië, Oost-Europa, Amerika's)	12	1+2
- Onderwijs*	12	1+2
MAJOR (kies één major)		
MAJOR NATIONALE POLITIEK		
Lokale politiek	6	1
Actuele vraagstukken van de lokale politiek	6	2
Centrale besturen	5	2
Stage*	15	J
MAJOR EUROPESE EN WERELDPOLITIEK		
Het beleid van de Europese Unie	6	1
Conflictstudies	6	2
Europese en regionale integratietheorieën	6	1
Internationaal publiekrecht	5	1
Onderzoekspaper en oriëntatiestage (kies 9 sp)		
- Onderzoekspaper internationale politiek	9	J
- Onderzoekspaper EU-studies	9	J
- Onderzoekspaper conflict en ontwikkeling	9	J
- Onderzoekspaper onderwijs	6	J
- Oriëntatiestage maatschappijwetenschappen	3	J

* Kies je in Ba3 voor de minor onderwijs, dan volg je binnen de major nationale politiek een stage van 12 sp (i.p.v. 15 sp) in combinatie met de oriëntatiestage maatschappijwetenschappen (3 sp). Je kan vervolgens rechtstreeks starten in de educatieve masteropleiding.

Dieper graven

Deze brochure focust op de bacheloropleiding en vooral op het eerste jaar. Vlot starten aan de universiteit is immers cruciaal. Het eerste jaar geeft je een grondige inleiding in een aantal basisvakken. In de andere bachelorjaren en de master ga je dieper graven via vakspecialisatie. De vakken uit het tweede of derde bachelorjaar bepalen vaak het gezicht van je opleiding. Bekijk het vakkenpakket van de andere bachelorjaren én van de masteropleiding (inclusief schakel- en voorbereidingsprogramma's) op studiekiezer.ugent.be. Zo krijg je een beeld van wat je later écht te wachten staat!

In de infotheek van team Studieadvies kan je de cursussen van het eerste jaar komen inkijken. Tijdens de openingsuren ben je welkom zonder afspraak.
ugent.be/studieadvies

© Bas Bogaerts

INHOUD VAKKEN

EERSTE JAAR

Welke vakken staan op het programma van je eerste jaar? Welke onderwerpen komen aan bod? In wat volgt krijg je een goed beeld van je eerste jaar aan de universiteit.

GEMEENSCHAPPELIJKE VAKKEN

POLITICOLOGIE

Politologie is de wetenschappelijke discipline die politiek bestudeert. Geen opleiding tot politicus. Al leer je in dat vak ook hoe politieke instellingen, zoals regering of parlement, werken. Wat is de taak van een premier of fractieleider? Welke instrumenten hebben zij ter beschikking? Hoe worden politieke beslissingen genomen? Hoe zitten partijen in elkaar? Deze cursus biedt een algemeen inleidend overzicht van de voornaamste begrippen en onderwerpen – zoals bijvoorbeeld 'macht' – van de politicologie. Welke vragen stellen politicologen zich? Vanuit welke invalshoeken zoeken ze naar antwoorden?

We leren reflexen aan die helpen om de actuele politiekmaatschappelijke processen beter te begrijpen. Dat doen we langs veertien hoofdstukken. Wat is politiek en wat is er bijzonder aan de discipline politicologie? Welke rol spelen ideologieën en volgens welke idealen willen zij de samenleving inrichten? Wat is macht? Je leert dat macht geconcentreerd kan zijn bij enkelen, een elite, maar dat ook gewone burgers zich (gelukkig) kunnen organiseren en participeren in de politiek. We bekijken politieke partijen en leren hoe het parlement en de regering en de overheid werken. We proberen de vraag 'wat is democratie?' of 'wat is politieke vertegenwoordiging?' te beantwoorden. We leggen uit wat een kiesstelsel is en hoe verkiezingen in België in elkaar zitten. In de laatste hoofdstukken bekijken we politiek op Europees en op internationaal niveau.

COMMUNICATIEWETENSCHAP

Communicatiemediën zijn niet meer uit onze maatschappij en ons leven weg te denken. Wie kan nog zonder smartphone, televisie, dagelijkse krant of sociale media? Toch weten we weinig over wat communicatie nu precies is, hoe het functioneert, waar het begint en waar het eindigt. Je krijgt een inleiding tot de communicatiewetenschap en verwerft kennis en inzicht in de belangrijkste onderzoeksdomeinen van deze discipline. De benadering is doelbewust wetenschappelijk. We bespreken de sociale geschiedenis van de media en we gaan dieper in op de centrale theoretische concepten en modellen van de communicatiewetenschap, met de nadruk op mediatheorieën en hun relatie met algemene sociale theorieën. We kunnen media niet los zien van bredere ontwikkelingen in onze samenleving. Daarom stellen we ons steeds de vraag wat de maatschappelijke en wetenschappelijke relevantie van de theorieën is voor het huidige communicatie- en medialandschap. Wat is bijvoorbeeld de link tussen 'The Simpsons' en het postmodernisme of waarom zijn Hollywood-blockbusters als 'Avengers: Endgame' en 'Frozen' schoolvoorbeeld van de functionalistische mediatheorie? Aan de hand van concrete voorbeelden en actuele toepassingen bespreken we ook wetenschappelijke studies over de professionele communicator, de media-inhoud, de relatie tussen media en het publiek en vraagstukken rond beleid en media-economie. Hoe gaan journalisten bijvoorbeeld te werk bij de selectie van nieuws? Hebben geweld en seks op televisie daadwerkelijk een invloed op het publiek?

SOCIOLOGIE

Waarom zijn sommige mensen rijk en andere mensen arm? Hoe komt het dat sommige mensen misdrijven plegen? Waarom geloofden mensen vroeger dat de wereld rondom hen 'bezeten' was door bovennatuurlijke krachten, en nu niet meer? Het zijn maar enkele van de vele vragen waarop de sociologie een antwoord tracht te geven. Het uitgangspunt van de sociologie is dat de samenleving tot op zekere

hoogte het menselijk handelen (zoals het plegen van misdrijven) en menselijke kenmerken (zoals rijk of arm zijn) bepaalt. Dit vak heeft als doel te tonen hoe de samenleving dat precies doet. Vertrekpunt is de studie van de structuur en de cultuur van de samenleving. De structuur handelt over de verschillende posities die mensen innemen (zoals het onderscheid tussen bezitters en niet-bezittenden en het onderscheid tussen mannen en vrouwen). De cultuur verwijst dan weer naar de ideeën en waarden van mensen. Vervolgens bestudeer je twee processen die de maatschappelijke werking ondersteunen: institutionalisatie of de vorming van geijkte procedures in het menselijke handelen (bv. de regeling van de voortplanting via het instituut van het huwelijk) en socialisatie of het aanleren van die procedures aan elke nieuwe generatie. Die inzichten pas je toe op een aantal deelterreinen van de sociologie zoals de studie van sociale ongelijkheid, sociale verandering, afwijkend gedrag en religie. Tijdens de lessen illustreren actuele voorbeelden de abstracte begrippen die nodig zijn om het menselijk handelen te duiden. Aan de hand van praktische oefeningen worden studenten uitgedaagd om op basis van sociologische begrippen actuele thema's te onderzoeken.

STATISTIEK

Dit vak geeft een inleiding tot de basisbeginselen van de toegepaste statistiek. Kwantitatief onderzoek is één van de belangrijkste middelen die de sociale wetenschapper ter beschikking heeft om naar de samenleving te kijken. Bevolkingsgegevens en data verkregen uit steekproeven geven inzicht in maatschappelijke fenomenen, tendensen en veranderingen. De beschrijvende statistiek levert een hulpmiddel om grote hoeveelheden informatie op een systematische en wetenschappelijk verantwoorde wijze te synthetiseren. Inductieve statistiek biedt de methode aan om vanuit gegevens verkregen uit een (correct getrokken) steekproef conclusies te trekken over de volledige bevolking. Al die onderwerpen komen in dit opleidingsonderdeel aan bod.

Doel is je op te leiden tot bewuste en kritische gebruiker van eenvoudige statistische technieken. Naast de theorielessen zijn er in kleinere groepen ook praktische oefeningen. In de interactieve werkelijke oefeningen is veel participatie mogelijk. Ook de online leeromgeving met o.a. interactieve oefeningen en bijkomende middelen kan helpen om de leerstof te verwerven. In die omgeving is ook een module voorzien voor wie het wat moeilijker heeft met wiskundige notatie en basisprincipes.

SOCIALE EN POLITIEKE LEERSTELSELS

In deze cursus maak je op kritische wijze kennis met de ideeën waarop onze politieke moderniteit steelt: vrijheid, gelijkheid en solidariteit. De cursus licht toe hoe verschillende politieke ideologieën vorm gaven aan die ideeën. We starten met de ontrafeling van de middeleeuwse orde en gaat verder langs de Verlichting, de moderniteit, de wereldoorlogen tot het heden. We staan stil bij de geschiedenis van alle belangrijke ideologieën: liberalisme, socialisme, (neo)conservatisme, anarchisme, nazisme, feminisme ... We stellen ons de vraag welke visies op vrijheid, gelijkheid en solidariteit er binnen en tussen die ideologieën voorkomen. De cursus behandelt ideeën van oude denkers – Leonardo Da Vinci, Thomas Cromwell, Karl Marx, Mussolini ... – maar ook relevante hedendaagse onderwerpen passeren de revue, van alt-right tot multiculturalisme, van ecologie tot terrorisme.

METHODOLOGIE VAN DE SOCIALE WETENSCHAPPEN

Deze cursus geeft een inleidend overzicht van de regels en procedures die je als sociale wetenschapper moet volgen om tot geldige kennis over de sociale werkelijkheid te komen: verplichte lectuur dus voor elke politicoloog, communicatiewetenschapper of socioloog die naam waardig. Methodologie omvat niet alleen de beheersing van technieken van wetenschappelijk onderzoek zoals statistische analyses toepassen, gegevens verzamelen of menselijk gedrag observeren. Methodologie is breder en verwijst ook

naar de wijze waarop het hele proces van wetenschapsbeoefening functioneert. Het gaat met andere woorden ook over hoe je theorieën hanteert, welke redeneringen steek houden, hoe het bedrijven van wetenschap ingebed is in ruimere filosofische discussies over wat je kan kennen en hoe je tot kennis kan komen ... De cursus wil je niet alleen kritisch leren omgaan met onderzoeksresultaten in wetenschappelijke teksten en in de populaire pers, maar je ook in staat stellen om die methoden zelf toe te passen. Zo leer je uitspraken door anderen kritisch te beoordelen en hoe je empirisch ondersteunde en beargumenteerde uitspraken kunt doen op basis van correct wetenschappelijk onderzoek.

Regelmaat, zelfkennis, zelfstandigheid en discipline zijn voor mij de key words om te slagen op de universiteit.

Timothy, bachelorstudent

Wat ik het leukst vond, was dat ik zo snel zoveel bijleerde over dingen die mij écht interesseerden. Ik voelde me elke dag slimmer worden en dat is een zalig gevoel! Mijn studieaanpak veranderde in de loop van mijn studies in die zin dat ik minder moest doen omdat ik alles beter kon inschatten. Je maakt immers betere notities, duidt efficiënter aan, leert veel efficiënter.

Evelyn, masterstudente

OPLEIDINGSSPECIFIEKE VAKKEN

GESCHIEDENIS VAN DE INTERNATIONALE POLITIEK

Alles wat zich vandaag in de internationale politiek afspeelt, heeft historische wortels. Uit de geschiedenis kunnen we veel leren. Zij herhaalt zich nooit volledig, maar actuele ontwikkelingen vertonen vaak gelijkenissen met wat vroeger gebeurde. Wij starten ons verhaal met de nederlaag van Napoleon in 1815 en eindigen omstreeks 2022 met de Russische invasie in Oekraïne. Doorheen de lessen gaan we op zoek naar verklaringen voor de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen. Hoe probeerden Europese grootmachten na 1815 onderlinge oorlogen te voorkomen? Waarom was de Belgische revolutie in 1830 ook een gevaarlijke internationale crisis? Wat waren de drijfveren achter de ongeziene versnelling van imperialisme en kolonisering vanaf 1880? Hoe rolden we in de Eerste Wereldoorlog? Waarom werd Adolf Hitler in de jaren 1930 niet eerder gestopt? Ook de Koude Oorlog tussen de VS en de Sovjet-Unie (1946-1991) vormt een belangrijk onderdeel. We verklaren de nucleaire wapenwedloop, de moeizame dekolonisatie, de Vietnamoorlog en hoe Europeanen het IJzeren Gordijn probeerden af te breken. We hebben het ook over de War on Terror en de Amerikaanse inval in Irak, over de groeiende spanningen tussen het Westen, Rusland en China. Een rode draad doorheen de cursus is de zoektocht naar de ideale veiligheidsarchitectuur, ook al hebben we ze nog niet gevonden.

BELGISCHE BINNENLANDSE POLITIEK

Politiek bepaalt onze dagdagelijkse realiteit. Om de huidige politieke actualiteit echter beter te begrijpen, is het belangrijk om ook de politieke geschiedenis te kennen. Dit opleidingsonderdeel geeft in het bijzonder een gestructureerd en gedetailleerd overzicht van het Belgische politieke landschap sinds 1945. Ook de belangrijke politieke ontwikkelingen voor 1945 komen aan bod. Bovendien wordt de politieke actualiteit niet uit het oog verloren. Recente politieke ontwikkelingen worden in een historische context geplaatst. Naast de zuiver politieke aspecten wordt ook aandacht besteed aan sociaaleconomische, culturele en maatschappelijke evoluties en de impact ervan op de politieke partijen en de Belgische politiek in het algemeen. Aan de hand van de geschiedenis van de verschillende politieke partijen wordt een inzicht gegeven in de samenhang en evolutie van het Belgische politieke systeem.

ACTUELE POLITIEKE PROBLEMEN

We behandelen in deze cursus vijf actuele politieke problemen die betrekking hebben op verschillende deeldomeinen: de nationale politiek, de Europese politiek, de internationale politiek, conflicten & ontwikkeling en duurzaamheidsvraagstukken. Verschillende lesgevers, gespecialiseerd in de thema's die op dat moment actueel zijn, maken duidelijk hoe de politicologie als wetenschap helpt om de gebeurtenissen en ontwikkelingen die zich voordoen te begrijpen, te verklaren en in sommige gevallen zelfs te voorspellen. Je kiest daarnaast ook één deeldomein uit waarin je je dieper specialiseert: je leest relevante literatuur en schrijft een wetenschappelijke paper. Bovendien neem je in kleine groepjes deel aan een workshop waarbij je met elkaar in debat gaat, een rollenspel speelt of op andere manieren actief omgaat met actuele politieke problemen.

ECONOMIE

In het leven moet je vele keuzes maken. Typisch geldt dan dat kiezen verliezen is. Dat wil zeggen: er is schaarste. De tijd die je inzet om te gaan sporten kun je niet meer inzetten om te studeren. En het geld dat je opdoet aan een steak-friet kun je niet meer gebruiken voor een nieuwe broek. Economie leert hoe mensen omgaan met dergelijke schaarste-problematieken. Hoe bepaal je het optimale aantal jaren dat je studeert? Hoe stelt de overheid optimale belastingen in? Hoe komt de prijs van een bepaald goed tot stand? In dit opleidingsonderdeel leer je hoe de verschillende economische scholen deze uitdagingen benaderen.

SOCIALE PSYCHOLOGIE

De sociale psychologie is de wetenschap van hoe personen denken, voelen en zich gedragen met betrekking tot andere personen en hoe anderen de eigen gedachten, gevoelens en gedragingen beïnvloeden. Met andere woorden, het basisthema van de sociale psychologie situeert zich in de wisselwerking tussen het individu en de situatie. De kern is anderen beïnvloeden en zelf door anderen beïnvloed worden.

Concreet komen er verschillende thema's aan bod. Hoe verwerven mensen inzicht over hun gedrag? Waarom zijn de meesten van ons geneigd met hand en tand de zelfwaardering te beschermen? Soms presenteren we een beeld aan de anderen dat niet helemaal overeenstemt met wie we echt zijn. Over het algemeen hebben we ook een aantal likes en dislikes. Waarom is dat zo? Hoe kunnen die attitudes veranderen?

Een ander aspect waarop we ingaan betreft hoe men anderen leert kennen. Een van de meest uitdagende aspecten van de sociale psychologie is dat we leren hoe sociale beïnvloeding werkt, met name waarom mensen conformeren aan normen, allerlei verzoeken inwilligen en soms aan enge bevelen gehoorzamen. We passen sociale psychologie eveneens toe op concrete maatschappelijke problemen: we illustreren het belang van sociale psychologie om agressie en altruïsme en vooroordelen te leren begrijpen.

WEEKSCHEMA EERSTE JAAR

Nieuwsgierig naar je eerste jaar? Dit schema geeft je een idee! Let wel, elk jaar kan daar iets aan veranderen. Uren en dagen kunnen variëren afhankelijk van de groepsindeling.

* + oefeningen in groepen (anderhalf uur) op dinsdag of woensdag

SEMESTER 1

	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
8 u 30					
9 u					
10 u		Politologie			
11 u					
12 u	Communicatie-wetenschap		Communicatie-wetenschap	Communicatie-wetenschap	
13 u	Statistiek*	Sociologie*		Actuele politieke problemen hoorcollege en werkcollege	Sociale en politieke leerstelsels
14 u					
15 u					
16 u					
17 u					
18 u					
19 u					
20 u					

SEMESTER 2

	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
8 u 30					
9 u			Geschiedenis van de binnenlandse politiek	Actuele politieke problemen	
10 u					
11 u					
12 u		Belgische binnenlandse politiek			
13 u		Sociale psychologie			
14 u					
15 u			Methodologie van de sociale wetenschappen		
16 u					
17 u	Belgische binnenlandse politiek				Economie
18 u					
19 u					
20 u					

Introductiedag

In de week voor de start van het academiejaar ben je welkom op de introductiedag voor nieuwe studenten.

Mis hem niet: je verneemt er alles wat nodig is om goed te starten met het eerste jaar van je opleiding.

Alle info krijg je na je inschrijving aan de UGent.

STUDENT AAN DE UGENT

Studeren aan de universiteit verloopt anders dan in het secundair onderwijs. De leerstof is veel omvangrijker en je moet zelfstandiger aan de slag. Je studiemethode aanpassen en beter leren plannen: dat hoort allemaal bij universitair onderwijs. Daarnaast betekent verder studeren ook gewoon wennen aan een nieuwe omgeving en nieuwe mensen. Verloopt die overstap bij jou niet vanzelf? Je staat er aan de UGent niet alleen voor.

MONITORAAT

Binnen **je opleiding** staan de studie- en trajectbegeleiders van het Monitoraat steeds voor je klaar.

Je kan bij hen terecht voor onder meer:

- inhoudelijke begeleiding bij een aantal eerstejaarsvakken,
- vragen over studievaardigheden en planning,
- advies over je studietraject en je studievoortgang,
- hulp bij belangrijke keuzemomenten tijdens je studieloopbaan zoals je afstudeerrichting of je keuzepakket.

De monitoraatsmedewerkers helpen je om de juiste begeleiding te vinden, binnen of buiten de UGent.

STUDENTENCENTRUM

Het Studentencentrum is het **centrale aanspreekpunt** voor info of advies vóór, tijdens en na je studie.

Stel er al je vragen over:

- je studiekeuze,
- studeren op maat – werken en studeren, topsport en studeren, studeren met een functiebeperking,
- persoonlijke problemen of moeilijkheden met studeren,
- je inschrijving, studiekosten, attesten en andere administratieve of financiële zaken,
- het studentenleven en op kot gaan in Gent,
- ...

STUDENTENVERENIGINGEN

Ben je op zoek naar nieuwe vrienden? Aan de UGent vind je zo'n negentig erkende studentenverenigingen die actief zijn op het domein van politiek en maatschappij, cultuur, sport en/of ontspanning. Naast fijne activiteiten bieden ze raad en steun aan alle studenten. Ontdek de vereniging waar jij je best thuis zal voelen via durfdoen.be.

Ook in de faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen zijn er allerlei mogelijkheden om je actief te engageren en nieuwe mensen te leren kennen:

STURA

StuRa is de studentenraad van de faculteit. Zij:

- verdedigt studentenbelangen,
- helpt studenten met vragen en opmerkingen over hun opleiding,
- komt geregeld samen met haar leden om iets te drinken of te eten,
- organiseert elk jaar een quiz.

POLITEIA

Politeia is de studentenvereniging van de faculteit - een van de grotere aan de UGent. Zij:

- organiseert tal van culturele, sportieve en studentikoze activiteiten, bijvoorbeeld een daguitstap naar Aken, een Europees debat i.s.m. Politico, een VRT-masterclass of een cultuurreis;
- ondersteunt eerstejaarsstudenten in hun overstap naar de universiteit, onder meer met een peter- en meteravond en een boekenverkoop.

BAPS

BaPS is de eerstejaarswerking van de faculteit. Ze organiseren elk jaar een kennismakingsweekend voor nieuwe eerstejaarsstudenten.

Doorzettingsvermogen en interesse zijn cruciaal, meer dan welke andere vooropleiding of wat dan ook. Dat is ook een voordeel aan de universiteit: je leert er niet enkel de leerstof maar ook een levenshouding. Als je echt iets wil en bereid bent ervoor te werken, kan alles.

Nick, bachelorstudent

INTERNATIONALISERING

Studeren aan de universiteit houdt meer in dan academische kennis en vaardigheden verwerven. Tijdens je studies word je klaargestoomd om te leven, te leren en te werken in een sterk geglobaliseerde en diverse samenleving en arbeidsmarkt. De UGent wil daarom al haar studenten laten proeven van een internationale ervaring, niet alleen de uitwisselingsstudenten, maar ook de 'thuisblijvers'.

INTERNATIONALISATION @HOME

Aan de UGent maak je stapsgewijs kennis met een breed aanbod aan internationale mogelijkheden tijdens je opleiding. Je krijgt bijvoorbeeld een buitenlandse lesgever of spreker in de les, je bespreekt casussen uit andere landen of culturen, je volgt les met internationale medestudenten of werkt (online) samen met studenten van andere universiteiten, je krijgt een anderstalige cursus of een korte, intensieve cursus in een internationale setting, je trekt op studiereis of loopt kort elders stage... Hoe dichterbij je afstuderen, hoe intenser de internationale leer mogelijkheden.

INTERNATIONALE UITWISSELING

Elke student komt in aanmerking voor een internationale uitwisseling. Het meest bekende uitwisselingsprogramma is **Erasmus+**, waarbij je een beurs krijgt om te studeren of stage te lopen aan een van de zorgvuldig geselecteerde Europese partneruniversiteiten of stageplaatsen. Daarnaast zijn er ook samenwerkingen met heel wat **niet-Europese partners**, ook in landen in het Globale Zuiden.

Deze Erasmuservaring heeft me als individu laten groeien, laten kennis-maken met een nieuwe wereld, fijne mensen en een andere manier van denken.

Nathalie, masterstudente

© Bas Bogaerts

Ook aan de faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen is het mogelijk om in het buitenland te studeren. Bekijk de diverse mogelijkheden en bestemmingen op ugent.be/ps/uitwisseling.

Meer info: ugent.be/buitenland

AAN HET WERK

De opleiding politieke wetenschappen biedt goede en heel uiteenlopende tewerkstellingskansen. Afgestudeerden weten immers hoe de politiek en samenleving in elkaar zitten en hoe beleid gemaakt of beïnvloed wordt. De arbeidsmarkt waardeert die brede maatschappelijke vorming en dat kritisch, onderbouwd en creatief inzicht. Dankzij die competentie kan je als politicoloog aan de slag in heel wat sectoren.

OVERHEID EN BELEID

Je ziet politieke wetenschappers in of rond bestuursinstellingen op alle mogelijke niveaus: bij gemeentes, steden of provincies, maar ook op Vlaams, federaal, Europees en internationaal niveau (zoals bij de VN of de NAVO). Ze zijn daar aan de slag als beleidsmedewerker of –adviseur, kabinetsmedewerker, woordvoerder of communicatieadviseur, diplomatieke vertegenwoordiger, maar evengoed als voorlichtingsambtenaar of in de ombudsdienst (in functie van het dichten van de kloof met de burger, burger goed informeren) ... Als politieke wetenschapper ken je immers de werking en mechanismen van de politiek, dus je bent de ideale figuur achter de schermen. Je vindt hen evenzeer in gelijkaardige functies terug bij politieke partijen, vakbonden, mutualiteiten, ngo's zoals Oxfam, Amnesty International ...

Bovendien is politieke wetenschappen een goede vooropleiding om deel te nemen aan een diplomatiek examen, maar ze geeft uiteraard geen garantie op slagen. Er zit een onderdeel over politiek en een onderdeel over recht in het examen, dus vaak is bijscholing nodig.

ONDERWIJS EN ONDERZOEK

Afgestudeerden komen ook terecht in het secundair of hoger onderwijs. Via de educatieve master behaal je het diploma van leraar. Dat is een vereiste om in de tweede en derde graad van het secundair onderwijs les te geven (bv. gedrags- of cultuurwetenschappen). Daarnaast kun je met dit diploma ook terecht in het hoger onderwijs of in vormingsdiensten van bedrijven en non-profitorganisaties. Het vormt ook de basis om in een internationale school in het buitenland les te geven. Er zijn ook steeds afgestudeerden die opteren voor wetenschappelijk onderzoek, bijvoorbeeld bij een universiteit of hogeschool, maar evengoed bij studiediensten van de overheid, politieke partijen, vakorganisaties (bv. VOKA), ziekenfondsen, marktonderzoeksbureaus ...

© Bas Bogaerts

MEDIA EN COMMUNICATIE

Politieke wetenschappers kennen dus de mechanismen en werking van de politiek en kunnen die kritisch analyseren en duiden. Daarom vind je hen ook regelmatig terug in de media, bijvoorbeeld als journalist of redactiemedewerker, bij de geschreven pers, online media, radio en televisie ...

ANDERE SECTOREN

De kennis en het inzicht van onze afgestudeerden zijn vaak ook waardevol voor bedrijven, denk maar aan bedrijven die bijvoorbeeld subsidies willen aanvragen of bepaalde belangen willen verdedigen. Politieke wetenschappers komen dus ook terecht in de economische sector. Daarnaast zijn zij ook soms actief in de financiële sector of in de sociaal-culturele en welzijnssector, bijvoorbeeld als stafmedewerker bij het OCMW of bij ziekenfondsen.

DURF
DENKEN _____

INFORMEER JE (GOED)!

Een opleiding kiezen in het hoger onderwijs is een boeiende zoektocht. Hoe actiever je op zoek gaat, hoe meer je te weten komt – ook over jezelf!

WEBSITE STUDIEKIEZER

Surf naar de Studiekiezer. Die website informeert je over de inhoud van alle UGent-opleidingen, het bijbehorende studieprogramma, de toelatingsvoorwaarden, het studiegeld, de infomomenten, de voorbereidende initiatieven ... Je kan ook zoeken in het aanbod op basis van je interesses. Handig! studiekiezer.ugent.be

BROCHURES

Raadpleeg een of meer van de UGent-brochures:

- overzichtsbrochure van alle bacheloropleidingen
- brochure per bacheloropleiding
- online informatiefiche per masteropleiding
- *Op kot aan UGent*: info over huisvesting

ugent.be/brochures

STUDIEADVIES

Praat over je studiekeuze met de medewerkers van Studieadvies. Zij helpen jou en je ouders graag verder met vragen. Nood aan een uitgebreide babbel? Maak dan vooraf een afspraak. ugent.be/studieadvies

OPEN LESSEN

Nieuwsgierig naar hoe het er echt aan toegaat in een les aan de universiteit? Proef dan alvast van de sfeer tijdens een Open Les. Dat kan zowel in de herfstvakantie als in de krokusvakantie. Welkom!

STRAKS STUDENT AAN DE UGENT

Volg samen met je ouder(s) de algemene infosessie over studeren in het hoger onderwijs. Daarin krijg je uitleg over studiekeuze, structuur van hoger onderwijs, studiepunten, leerkrediet, studiekosten en huisvesting.

TRY-OUT

Neem deel aan de Try-out, een voorproefje van het echte academische werk. Je leert er hoe je de inhoud van om het even welke les aan de UGent efficiënt verwerkt en instudeert. Je bekijkt een opgenomen les, verwerkt het bijbehorende lesmateriaal en lost een oefening op. Mooi meegenomen: de talrijke tips rond studievaardigheid kan je meteen gebruiken tijdens je laatste jaar secundair onderwijs. Let wel: de Try-out is géén inhoudelijke kennismaking met de opleiding: de focus ligt op het leren verwerken en studeren van de inhoud van een les, ongeacht het onderwerp.

SID-INS

Kom naar de SID-ins. Die studie-informatiedagen voor laatstejaars secundair onderwijs zijn in handen van de CLB's (centra voor leerlingenbegeleiding) en het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. Je maakt er kennis met de brede waaier aan studie- en beroepsmogelijkheden na het secundair onderwijs. De studieadviseurs en medewerkers van de UGent zijn aanwezig op alle SID-ins. Met plezier beantwoorden ze al je vragen.

INFODAGEN

Zet alvast de datum van de infodag van deze opleiding in je agenda. Die dag kom je alles te weten over het studieprogramma en de opleidingsverwachtingen.

Datum zaterdag 26 april 2025

BACHELORBEURS

Kom naar de Bachelorbeurs. Je vindt er alle bacheloropleidingen samen en je kan er je vragen stellen aan medewerkers van de opleidingen, Studieadvies, Huisvesting, de Sociale Dienst en het Universitair Centrum voor Talenonderwijs.

 Belangrijkste leslokalen eerste jaar bachelor politieke wetenschappen

BLIJF OP DE HOOGTE
Alle data en info:
ugent.be/studiekeuze

**VOLG DE OPLEIDING
POLITIEKE WETENSCHAPPEN OP:**

 ugent.be/ps

 [/psw.ugent](https://www.facebook.com/psw.ugent)

 [@psw.ugent](https://www.instagram.com/psw.ugent)

SCHRIJF JE IN AAN DE UGENT

Vanaf 1 maart kan je je online aanmelden en een inschrijvingsaanvraag doen voor alle UGent-opleidingen.

Tijdens de zomermaanden zet je die aanvraag om in een definitieve inschrijving.

ugent.be/inschrijven

**INFO
DAG**

zaterdag 26 april 2025

ugent.be/infodagen

Studieadvies

Campus Ufo, Ufo

Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent

1ste verdieping

T 09 331 00 31

studieadvies@ugent.be

ugent.be/studieadvies

**UNIVERSITEIT
GENT**

**ASSOCIATIE
UNIVERSITEIT GENT**